

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва та транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

Робоча програма (силабус) освітнього компонента

ВК 14 Архітектурна колористика

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування

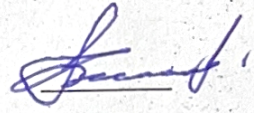
за спеціальністю G17 Архітектура та містобудування.

на першому рівні вищої освіти.

Розробник:

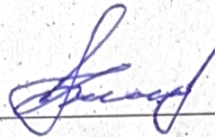

Бородай Я.О., старший викладач

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від ___ 16 червня 2026 року ___ № 15
	Завідувач кафедри Дмитро БОРОДАЙ

Погоджено:

Гарант освітньої програми

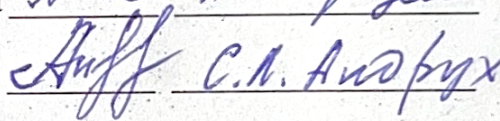
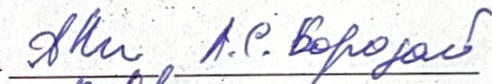
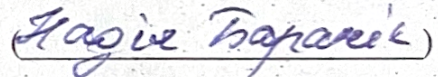
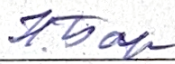
Дмитро БОРОДАЙ

Декан факультету, де реалізується освітня програма

Олександр СОЛАРЬОВ

Рецензія на робочу програму надана

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата:

02.07.

2026 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	БК 14 Архітектурна колоистика			
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту, кафедра архітектури та інженерних вишукувань			
3.	Статус ОК	Вибірковий компонент			
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)				
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	Освітньо-професійна програма «Архітектура та містобудування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: бакалаврархітектури.			
6.	Рівень НРК	6 рівень			
7.	Семестр та тривалість вивчення	6 семестр, 15 тижнів.			
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5			
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота(заняття) Денна			Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /семінарські	Лабораторні	
		14	46	-	90
10.	Мова навчання	українська			
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	ст. викладачБородай Яна Олегівна			
10.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380994855814; yana_voloshina91@ukr.net			
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Архітектурна колористика» є складовою підготовки бакалавра архітектора, спрямований на комплексне опанування принципів і засобів формування колористичного середовища архітектурних та містобудівних об'єктів, що передбачає вивчення закономірностей сприйняття кольору, його взаємодії з формою, простором, матеріалами та освітленням, а також застосування колористичних рішень при проектуванні архітектурних об'єктів і міського середовища.			
13.	Мета освітнього компонента	Формування у здобувачів знань та практичних навичок у сфері архітектурної колористики, здатності застосовувати закономірності кольору та принципи колористичної гармонії для створення виразних, функціонально обґрунтованих і композиційно цілісних архітектурних та містобудівних рішень			
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Архітектурна та об'ємно-просторова композиція, Основи архітектурної та комп'ютерної графіки, Рисунок, живопис, скульптура 2. Освітній компонент є основою для таких освітніх компонентів			

		як: Архітектурне проектування, Дизайн архітектурного середовища
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання; посилення на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Архітектурна колористика» вважаються : академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0 , повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання; повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Ключові слова	Колір, спектральне коло, контраст, нюанс, гармонія, гамма, колорит
17.	Посилання на курс у системі Moodle	

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде ...	Як оцінюється РНД
ДРН 1. Здатен аналізувати властивості та закономірності кольору, його взаємодію з формою, простором, матеріалами та освітленням.	Творче та графічне завдання, практичне завдання, залік
ДРН 2. Здатен формувати гармонійні колористичні поєднання та визначати принципи організації кольорової композиції в архітектурному середовищі.	Творче та графічне завдання, практичне завдання, залік
ДРН 3. Здатен розробляти колористичні рішення архітектурних і просторових композицій з урахуванням їх функціонального та художнього призначення.	Творче та графічне завдання, практичне завдання, залік
ДРН 4. Здатен застосовувати засоби архітектурної колористики для створення цілісних, виразних та композиційно узгоджених колористичних рішень.	Комплексне творче завдання, графічна робота, залік

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бю- джету часу			Рекомендована літе- ратура ¹
	Аудиторна робота дена		Самостійна робота	
	Лк	П.з / семін. з	Лаб. з.	

¹Конкретне джерело із основної чи додатково рекомендованої літератури

<i>Тема 1. Основи архітектурної колористики</i> - Поняття кольору та його роль в архітектурі. - Основні характеристики кольору: колірний тон, насиченість, світлота. - Фізіологічні та психологічні особливості сприйняття кольору. - Взаємодія кольору, форми та простору в архітектурному середовищі. - Виконання графічних вправ на визначення основних характеристик кольору. - Створення ахроматичних та хроматичних композицій. - Аналіз впливу кольору на сприйняття геометричних форм.	2	6	-	10	1, 2, 3, 8, 10, 11, 14, 15
<i>Тема 2. Колірне коло та основи колористичної гармонії</i> - Основні, похідні та додаткові кольори. - Побудова колірного кола. - Теплі та холодні кольори. - Основні принципи колористичної гармонії. - Побудова колірного кола. - Виконання вправ на теплі та холодні колірні композиції. - Створення композицій на основі аналогових, контрастних та додаткових кольорів.	2	6	-	10	3, 4, 8, 10, 11, 14
<i>Тема 3. Контраст і нюанс у колористичній композиції</i> - Поняття контрасту та нюансу в архітектурній колористиці. - Види колірних контрастів. - Взаємодія кольору та світлоти. - Принципи досягнення композиційної рівноваги кольоровими засобами. - Виконання вправ на контраст світлого і темного. - Створення композицій на основі колірних контрастів. - Виконання нюансних колористичних композицій та їх порівняльний аналіз.	2	6	-	10	2, 3, 4-7, 8, 10, 14
<i>Тема 4. Колір і просторове сприйняття архітектури</i> - Вплив кольору на сприйняття величини та масштабу простору. - Візуальна зміна пропорцій та геометрії архітектурних форм. - Колористичні засоби акцентування та візуального коригування простору. - Особливості використання кольору в інтер'єрі та екстер'єрі. - Виконання графічних вправ на зміну візуального сприйняття форми за допомогою кольору. - Розроблення двох-трьох варіантів ко-	2	16	-	10	2, 3, 4, 8, 10, 14

лористичного вирішення одного просторового об'єкта. - Аналіз впливу кольорової композиції на сприйняття масштабу та простору.					
--	--	--	--	--	--

<i>Тема 5. Колористика архітектурного середовища</i> - Основи формування колористичного середовища. - Взаємодія архітектури, природного оточення та кольору. - Колористична організація фасадів і громадських просторів. - Принципи формування цілісного колористичного образу середовища. - Аналіз колористичного рішення реального архітектурного об'єкта або фрагмента середовища. - Розроблення колористичної палітри для заданого архітектурного середовища. - Виконання графічної композиції колористичної організації фасаду або фрагмента міського простору.	2	6	-	20	3, 4, 8, 10, 11, 14
<i>Тема 6. Колір, матеріал та освітлення в архітектурі</i> - Взаємодія кольору з фактурою та властивостями матеріалів. - Вплив природного та штучного освітлення на сприйняття кольору. - Особливості колористики різних архітектурних матеріалів. - Принципи вибору кольору з урахуванням освітлення та матеріальної структури. - Виконання вправ на поєднання кольору і фактури матеріалів. - Створення колористичних композицій з урахуванням різного характеру освітлення. - Порівняльний аналіз зміни сприйняття кольору залежно від матеріалу та освітлення.	2	8	-	10	2, 4, 7, 10, 11, 13-15
<i>Тема 7. Комплексне формування колористичного рішення</i> - Принципи побудови цілісної колористичної композиції. - Вибір домінуючих, акцентних і фонових кольорів. - Методика розроблення колористичної концепції. - Основи презентації та графічного оформлення колористичних рішень. - Розроблення комплексної колористичної композиції за індивідуальним завданням. - Виконання графічної роботи з формування колористичної концепції архітектурного середовища. - Презентація та аналіз виконаних творчих і графічних робіт. Залік.	2	8	-	30	3, 4, 8, 10, 11, 13
Всього	14	46	-	90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем <u>під час аудиторних занять</u> , консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати <u>студент самостійно</u>)	Кількість годин
ДРН 1. Здатен аналізувати властивості та закономірності кольору, його взаємодію з формою, простором, матеріалами та освітленням.	<i>Дедуктивні методи</i> – пов’язані із засвоєнням загальних закономірностей теорії кольору та їх застосуванням до конкретних архітектурних композицій, демонстрація матеріалу за допомогою мультимедійних технологій. <i>Практичні методи</i> – виконання графічних вправ з аналізу властивостей кольору та його взаємодії з формою, матеріалом і освітленням. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	16	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, інтернет-ресурсами, виконання індивідуальних завдань.	22
ДРН 2. Здатен формувати гармонійні колористичні поєднання та визначати принципи організації кольорової композиції в архітектурному середовищі.	<i>Методи творчого пошуку</i> – пов’язані з формуванням варіантів колористичних гармоній, контрастів та нюансних поєднань. <i>Практичні методи</i> – виконання колористичних вправ, побудова колірного кола та гармонійних композицій. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	16	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, інтернет-ресурсами, виконання індивідуальних завдань.	22
ДРН 3. Здатен розробляти колористичні рішення архітектурних і просторових композицій з урахуванням їх функціонального та художнього призначення.	<i>Методи функціонального моделювання</i> – пов’язані з визначенням характеру колористичного рішення відповідно до функціонального та художнього призначення простору. <i>Практичні методи</i> – виконання індивідуальних творчих та графічних завдань з розроблення колористичних рішень архітектурних композицій. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	14	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, інтернет-ресурсами, виконання індивідуальних завдань.	22
ДРН 4. Здатен застосовувати засоби архітектурної колористики для створення цілісних, виразних та композиційно узгоджених колористичних рішень.	<i>Комплексний метод</i> – поєднання теоретичних знань та творчого пошуку при формуванні цілісних колористичних композицій з урахуванням художньо-естетичних і функціональних вимог. <i>Практичні методи</i> – виконання комплексних творчих і графічних завдань з формування колористичної концепції. Використання платформи MOODLE, ZOOM під час змішаної форми навчання.	14	Робота з методичними вказівками, навчальними посібниками, інтернет-ресурсами, виконання індивідуальних завдань.	24

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2.Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль 1			
1.	Індивідуальні творчі завдання (5 завдань) в процесі вивчення теми	30 балів /30%	По закінченню вивчення теми 2,3,4
2.	Тестування	15 балів / 15 %	7-8 тиждень
Модуль 2			
3.	Індивідуальна творча робота	55 балів/55%	До 15 тижня

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Індивідуальні творчі завдання (5 завдань) в процесі вивчення теми	<3 балів Індивідуальне творче завдання не відповідає поставленим задачам	3-4 бали Індивідуальне завдання в цілому відповідає поставленим задачам, виконано на достатньому рівні	4 – 4,5 бали Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на достатньо-високому рівні з незначними помилками	5-6 балів Індивідуальне завдання відповідає поставленим задачам, виконано на високому рівні
Тестування	<7 балів Більшість відповідей невірні	7-9 балів Більше половини відповідей на запитання вірні	10-13 балів Більшість відповідей на запитання вірні	14-15 балів Всі або майже всі відповіді на запитання вірні
Індивідуальна творча робота	<20 балів Творча робота не відповідає поставленому завданню	21-34 бали Творча робота відповідає завданню, виконана на достатньому рівні, має суттєві помилки	35-49 балів Творча робота виконана на достатньо високому рівні, має незначні помилки	50-55 балів Творчу роботу виконано на високому рівні

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над індивідуальним творчим завданням	Кожне практичне заняття
2.	Усний зворотний зв'язок на індивідуальну творчу роботу	Кожен тиждень

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Архітектурна композиція : конспект лекції (для студентів 1 курсу денної форми навчання першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за освітньою програмою «Архітектура» спеціальності 191 – Архітектура та містобудування) / Г. А. Коровкіна, Л. О. Богданова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 117 с. <https://is.gd/7VZCZ6>
2. Зиміна С. Б. Композиція. Об'ємно-просторова композиція. Архітектурний масштаб : конспект лекції для студентів освітнього рівня «бакалавр» галузі знань 19 «Архітектура та будівництво» спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» / С. Б. Зиміна. – Київ : КНУБА, 2022. – 48 с. : іл. - Бібліогр. : с. 46.
3. Основи формальної композиції : навч. посіб. / В. Б. Григор'єва, О. Є. Білгородська, О. М. Недошитко, К. П. Кучеренко. — Одеса : Астропринт, 2022. — 108 с. ISBN 978-966-927-862-3
4. Основи формоутворення : навч. посібник / С. В. Вергунов, Н. С. Вергунова, Л. А. Звенігородський та ін.; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2021. – 124 с.
5. Пічкур М. О. Теорія і практика композиції : навчальний посібник / М-во освіти і науки України; Уманський ДПУ ім. П. Тичини. - Київ : Ліра-К, 2022. - 248 с.
6. Погранична І. Форма і задачі формотворення в архітектурній композиції / Ірина Погранична, Мирон Демків // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". Серія: Архітектура. — Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2024. — Том 6. — № 1. — С. 142–150.
7. Ремізова О. І. Художні методи архітектурної композиції: навчальний посібник. — Вінниця: ГО «Європейська наукова платформа», 2023. — 86 с.
8. Топорков В.Г. Архітектурна композиція та графіка : навч. посіб. / В.Г. Топорков. — Полтава : Нац. ун-т ім. Юрія Кондратюка, 2021. — Ч. 2 : Архітектурна графіка. — 128 с.: іл.
9. Ушаков, Г. (2023). ВІЛЬНІ КОМПОЗИЦІЇ В СУЧАСНІЙ АРХІТЕКТУРІ. Сучасні проблеми Архітектури та Містобудування, (66), 84–94. <https://doi.org/10.32347/2077-3455.2023.66.84-94>

6.1.1. Методичне забезпечення

10. Архітектурна та об'ємно-просторова композиція. Курс лекцій для студентів 1-го курсу денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» /укл. Бородай А.С., Бородай Я.О. / Суми: СНАУ, 2021 рік, 45 с. <https://is.gd/LKvQa6>
11. Бородай А.С., Бородай Я.О. Архітектурна та об'ємно-просторова композиція. Методичні вказівки до практичних занять для студентів 1 курсу (1 семестр) денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / Суми: СНАУ, 2021 рік, 17 с. <https://is.gd/uLHHoK>
12. Архітектурна та об'ємно-просторова композиція. Методичні вказівки до практичних занять для студентів 1 курсу (2 семестр) денної форми навчання

спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / укл. Бородай А.С., Бородай Я.О. / Суми: СНАУ, 2022 рік, 26 с. <https://is.gd/vvloST>

13. Архітектурна та об'ємно-просторова композиція. Методичні вказівки до самостійної роботи студентів 1 курсу (1 семестр) денної форми навчання спеціальності 191 «Архітектура та містобудування» ОС «бакалавр» / укл. Бородай А.С., Бородай Я.О. / Суми: СНАУ, 2021 рік, 31 с. <https://is.gd/Bpnyuf>

6.1.2. Інші джерела

14. Бородай А., Бородай Д., Бородай С. Методика світлотіньового моделювання в процесі архітектурного проєктування // Вісник Національної академії образотворчого мистецтва і архітектури. – 2025. – № 3. – С. 17–28.

15. С.В. Тараненко, А.С. Бородай, (2026). Принципи формотворення в органічній архітектурі: аналіз знакових об'єктів і просторові інтерпретації. Містобудування та територіальне планування, (91), 297–311.